

32/34

Jpr 165/34

77/35

74/35

13/36

Kville sockens fornminnen n:r 406.

Stenåldersboplats.

Inv. n:r 50398-50994.

Bohuslän.
Kville h:d.
Kville s:n.
Rörvik.

Kville sockens fornminnen n:r 406.

22 maj - 10 juni, -34.

Den 22 maj påbörjades arbetet, där föregående grävning (12/3-22/3, -34) avslutats. Arbetet fortsattes till den 10 juni. I undersökningen deltog under inspektör P. Ekblads ledning handl. Åke Jönsson, som på stället fäst Christiansson och understödd.

Grävet inleddes i en 4 m bred vägg, parallellt med grusetagets 20 kant, så att man erhöi tillräckande profiler över det utgrävda området. I centrum för kyrkans södra utbyggnad anordnades ett schakt vinkelrätt mot väggarna (se plan o. profilritn.).

Arbetet ordnades så, att varje man hade en 4 m² sitt arbetsområde. Syftet från de olika rutorna tillhöll kvar. Vertikalindelning av kulturlagret skedde enligt nedan, med undantag av själva kyrkans södra utbyggnad, där tyktes från denna tillhöll utvalda från det överliggande lagret. All grävning skedde med kniv eller murstavar. Skiljning skedde vid släpplig. I stället Text. den genomgående jorden var på 10 cm och genomgående här ännu en gång.

Under utgrävningen visades kulturlagret omedelbart. Åt västra ändarna av området, utsträckte det i riktning, samtidigt som typtes avtaga i antal. På grund härav fortsattes på västra 4 m² lika långt uppåt bakken som föregående. I V kanten av området utsträcktes vidare murstavar 4 m², så att ågaren lättare kom fram med arbetsredan till grusetaget. Längsta punkten på det undersökta området låg 10,22 m ö.h., högsta 21,55 m (se avräkningsblad).

I centrum av området utsträckte kulturlagret till ca. 40 cm. Lagret bestod av grus med inblandad sand och hade i allmänhet endast något mörkare färg än det överliggande rena och färglösa gruset. I södra delen av kyrkans södra utbyggnad utsträckte lagret enligt nedan:

Kulturlagret innehöll slagen Eljsta, förelid av slen, keramikskärfvor och omarbetade och omarbetade ben. All slagen Eljsta och såväl som tillvaratogs.

Ungefär i mitten av det utgrävda området låg kyrkans södra utbyggnad. Utsträckning av denna är på plan (H. S. N. 50-51 m.). Till västvägande del bestod den av två påbörjade avdelningar av Östra och Lilla rinnen. Dessutom fanns ena Carolina, Mytilus och Patella. Slagen lorna var nästan alltid på ett ställe. Vid Lilla rinnen och i de

hög

Sfr. 165/34
72/35, 77/35,
93/36Rörvik, Hamburgsund, Kville s:n.

22 maj - 10 juni, -34.

Den 22 maj påbörjades arbetet, där föregående grävning (12/3-23/3,-34) avslutats. Arbetet fortsattes till den 10 juni. I undersökningen deltog under intendent A. Niklassons ledning kand. Åke Jönsson, sonen på stället Knut Christiansson och undertecknad.

Området indelades i en m^2 breda bänkar, parallellt med grustagets SÖ kant, så att man erhöll längsgående profiler över det utgrävda området. I centrum för kökkenmöddingen upptogs dessutom ett schakt vinkelrätt mot bänkarna (se plan o. profilritn.).

Arbetet ordnades så, att varje man hade en m^2 att genomgå. Fynden från de olika rutorna hölls isär. Vertikalindelning av kul kulturlagret ansågs onödigt, med undantag av själva kökkenmöddingen, där fynden från denna hölls åtskilda från det överliggande lagret. All grävning skedde med kniv eller murslevar. Sällning visade sig olämplig. I stället lades den genomgånna jorden upp på lämmar och genomgicks här ännu en gång.

Under matjorden vidtog kulturlagret omedelbart. Åt bägge ändarna av området, minskade det i mäktighet, samtidigt som fynden avtog i antal. På grund härav fortsattes ej bänken a^3 lika långt uppåt backen som föregående. I V kanten av området upprepades vidare närmare $4 m^2$, så att ägaren lättare kom fram med arbetsåkdon till grustaget. Lägsta punkten på det undersökta området låg 19,22 m.ö.h., högsta 21,65 m. (se avvägningstabell).

I centrum av området uppgick kulturlagret till omkr. 40 cm. Lagret bestod av grus med inblandad singel och hade i allmänhet endast något mörkare färg än det underliggande rena och finare gruset. I närheten av kökkenmöddingen mörknade lagret svagt nedåt.

Kulturlagret innehöll slagen flinta, föremål av sten, keramikskärvor och obearbetade och bearbetade ben. All slagen flinta och samtliga ben tillvaratogs.

Ungefär i mitten av det utgrävda området låg kökkenmöddingen, vars utsträckning framgår av planen (h.ö. h. c:a 20-21 m.). Till övervägande del bestod den av tätt packade skal av Ostrea edulis och Littorinasnäckor. Dessutom förekommo Cardium, Mytilus och Patella. Blåmusslorna voro nästan alltid ytterst vittrade. Vad Littorinasnäckorna be-

träffa kunde man göra den iakttagelsen, att de stundom förekommo i täta samlingar. Prover på de olika arterna insamlades.

I själva kökkenmöddingen funnos alla benen och bearbetade benföremålen, mejslar, pryglar, delar av fiskkrokar etc. Endast vid ett tillfälle hittades några mindre benbitar i sanden utanför avfallshögen. Av benen voro fiskben de vanligaste, därefter fågelben. I övrigt funnos ben, som antagligen härröra från nötkreatur, samt två genomborrade tänder från häst och hund (se fynden).

I fråga om fyndomständigheterna nämnes särskilt:

Ruta e⁴: Ett stycke älghorn med rest av skafthål. Stycket var mycket upplöst och söndervittrat och kunde upptagas först sedan det blivit övergjutet med parafin (se foto). Utgör antagligen rester efter en älghornsyxa.

Ruta f²: Ett liknande stycke, något större med skafthål. Skivan har antagligen avspaltats från en älghornsyxa. Den låg söndersprucken i flera delar, med bitarna in situ (se foto).

Keramiken var mycket söndervittrad och endast ett fåtal större skärvor kunde tillvaratagas. Till övervägande del bestod den av grovt, löst bränt oörnerat gods. Ett mindre antal skärvor voro örnerade med punkter och streck. En skärva var oörnerad med vinkelband.

Rutorna e⁷-e⁸: På botten av kulturlagret låg en del stenar (ej skörbrända), utan synbar ordning. Mellan ngr av dessa låg en samling oörnerade keramikskärvor inom ett begränsat område. Keramiken var mycket upplöst och uppblandad med sand och mindre stenar samt söndersprängd av rötter. (se plan o. foto).

Under grävningen påträffades ej några härdar eller kolblandad jord. Här och var insamlades enstaka, små kolpartiklar samt en del brända ben. Även några hasselnötsskal synas ha varit utsatta för eld.

Slutligen bör omnämnas några svaga spår av mörkare inslag i profilen till ruta f³. Här sträckte sig två mörkare ränder ned genom och under kulturlagret, svagt synliga i den rena sanden (se profil o. foto). Närmast skulle man gissa på stolphål?, men möjligen härröra de endast från rötter. I profilen till ruta g³ låg även några större stenar och lagret var här något mörkare och fetare.

I övrigt hänvisas till fynden och fyndbeteckningarna.

Då grävningen avslutades hade 42 m² blivit genomgångna. Fynden hade ej minskat till antal. Kökkenmöddingen synes fortsätta längre in, än det upptagna schaktet, ehuru den, som profilerna visa, ligger på något större djup längst in och även stupar något nedåt.

För att skydda de blottade profilerna igenfylldes slutligen schaktet och kanten mot grustaget täcktes med jordtorv och över detta med ett gruslager.

Göteborg i juni - 34.

Friths /anson

Avvägning

Beteckningarna hänvisa till planen. Med profil a¹ etc. menas den inre, alltså den SÖ profilen av bänk a¹. Varje m på profilerna avvägdes.

<u>Profil a¹</u>		<u>Tvärschaktets SV sida.</u>	
0	19,22 m.ö.h.	I +)	20,10 m.ö.h.
1	19,48	II	20,13
2	19,67	III	20,09
3	19,90	IV	20,09
4	20,07	V	20,12
5	20,26	VI	20,19
6	20,48	VII	20,23
7	20,66	VIII	20,31
8	20,81	IX	20,33
9	21,03		
10	21,20		
11	21,41		
12	21,63		

+) Punkt I motsvarar punkt 4 i profilen a³.

<u>Profil a²</u>		<u>Tvärschaktets NV sida.</u>	
0	19,24	I +)	20,25
1	19,48	II	20,27
2	19,68	III	20,27
3	19,90	IV	20,28
4	20,05	V	20,30
5	20,24	VI	20,33
6	20,44	VII	20,40
7	20,61	VIII	20,44
8	20,80	IX	20,51
9	20,99		
10	21,20		
11	21,41		
12	21,65		

+) Punkt I motsvarar punkt 5 i profil a³.

Profil a³ fr. punkt 6.

6	20,47
7	20,68
8	20,82
9	21,06
10	21,26

Fyndförteckning.

(Beteckningen i = skallagret.)

a. spån 3, 3-sidig pilspets 1 (spetsen), kärnor 3, 1 skärva av slipat redskap

keramik: orn. sk. 1

flintavfall: 115 skärvor.

a¹ spån 4, spånpilsp. 1, knackstenar 2 (flinta)

keramik: orn. 1 sk.

pimpsten obearb. 1

flintavfall 117 sk.

b¹ spån 5, spånborr 1, ^{Isjernål med tillknackade kanter} ~~såg~~ av flinta (e) 1, knutor 1, knackst. 1,

skiffer: förarbete till spets 1

flintavfall 145 sk.

c¹ spån 7, spånpilsp. 1, kärnyxliknande sk. 1, knackstenar 1,*Skärva av flinta 85*d¹-e¹ spån 11, ryggsån 1, kärnor 2*Foto* skiffer: skärva med slipyta.

flintavfall 117 sk.

d:o i spån 3, knutor 1ben: bearbetade skärvor 1, *se 1 hand (slipstock?)*

obearbetade ben (se särskild förteckning på bensamlingen)

flintavfall 66 sk.

f¹ spån 18, spånpilsp. 2, knutor 2d:o i spån 4, ryggsån 1*Foto* ben: bearb. 1, obearbetadeflintavfall från hela rutan 195 sk.g¹ spån 18, ryggsån 1, ~~spånborr~~ 1, spånpilsp. 1, knivar 2, knackst. 1

keramik: oornade sk. 3

Foto ornerade sk. 2 (hopsatta) med ytterst tunn snörörering i vinkelband (jfr. fyndförteckn. fr. föreg. grävning fr. upprensningen) Flintavfall 177 sk.h¹ spån 18 (iskörbränt), spånkrapor ^{1 spån m. h. spets} 1, spånpilspets 1, kärnor 5

skiffer: pilsp. 1, skärva 2

pilskaftsglättare, pimpsten 1

Foto. keramik: orn. sk 2: den (ena m. punktintruck (sk. cm-stor), den

andra m. svaga linjeintryck, möjligen snodd? (cm-st. sk.)

flintavfall 183 sk.

i¹ spån 22, ryggsån 4, spånkrapor 4, kärna 1, ^{1 knuta} ~~knackst. fragment~~ 1,skärva av slipat redskap 1, *pilspets med längd 1,**Foto*

- i¹ skiffer: skärva m. inslipade rännor
(Forts.)
keramik: oorn. sk. 5
Foto
kol ngr små bitar
flintavfall 75 sk.
- j¹ spån 12, spånpilsp. 1, tväreggad pilspets 1, (obs. den enda un-
funna under grävn.)
Foto
keramik: orn. sk. m. punkttryck 1 (cm-st. sk.), oorn. sk 10-tal
pimpstensbollar 6
flintavfall 141 sk.
- k¹ spån 12, ryggsån 1, spånborr 1, knutor 1
keramik: oorn. sk. 3
flintavfall 75 sk.
- l¹ spån 19, ryggsån 1, spånpilsp. 1, spånborr 1.
pimpstensbollar 2, skärva av flinta, 33.
||
- a² spån 5, 3-sid. pilsp. 1 (^{spetsen} ligger, skörbränd, svallad?) spånkärna
i byvelskrapa, 1 ryggsån, 4 kalkbitar.
- b² spån 8, spånpilsp. 2, skivskrapor 1, knutor 1, ryggsån 1.
^{Skärva m. kilt.}
spån med kiltknackad spets 1,
skiffer: skärva 1
flintavfall 175 sk.
- c² spån 13, 3-sid. pilsp. 1, knutor 2, kärnor 1, slipsten, fragm.
(sandsten) 1
skiffer: skärva 1
- Foto* keramik: orn. sk. 2 med parallella streck, oorn. sk. 15
pimpstensbollar 1
- d:o i obearb. ben
flintavfall från hela rutan 82 sk.
- d² spån 12, knutor 2, kärnor 2, ^{med kiltknackning} skärva fr. redskap, lyxa 1
keramik: oorn. sk. 2
kol ngr små bitar
- d:o i spån 9, skärva tillslagen (kvartsit) 1, pilskafstglättare 1
^{ryggsån 1.} (sandsten)
Foto keramik: oorn. sk. 2
obearb. ben
flintavfall fr. hela rutan 105 sk.
- e² spån 12, spånpilsp. 1, knutor 2, kärnor 1, ryggsån 2, spån med
sagfänder 1, spånborr 1, spån med kiltknackning 1, skärva 3.
flintavfall 175 sk.

e²i spån 13, ryggspån 1, spånpilsp. 1 (fragment), skärva av yxa (flinta), *borr 1st.*

Foto skiffer: ämne till spets 1, skärva 1

keramik: orn. sk. 1 med punktinttryck

Foto bearb. ben: fiskkrokare (skaftdelar) 3, pryl 1, ~~del av mejsel~~ ^{bearbetat ben} 1,

bearb. skärvor 2. Dessutom föremål som vidstående,

troligen naturbildning. 1/4

obearb. ben

flintavfall 60 sk.

f² spån 15, knutor 2, kärnor 1, yxa av sten avsl. vid skafthålet,

Foto konisk borrar, *skärva av skiffer 1, skärvor av flinta 2.*

flintavfall 45 sk.

f²i spån 4, kärnor 1, knuta 1

Foto fragment av hacka av älghorn (+ på planen); 60 cm fr profil a²,

50 cm fr. g², 60 cm under markytan.

2 krukskärvor med ornament. 16 krukskärvor utan ornament.
obearb. ben, *Tand (slagstock ?)*

flintavfall 58 sk.

g² spån 17, spånpilsp. 2 (tången, 1 närmast 3-sidig), borr 1, ryggspån 1, spån med tillknackade kanter 1, kärnor 1, fragment av slipsten (? sandsten), skärva m. till-

Foto. slagna kanter 1, skärva skörbränd 1

skiffer: skärva med insågade rännor 1, skärva 1

keramik: oorn. sk 2

pimpstensbollar 3

flintavfall 200 sk.

h² spån 23, pimpstensbollar 1, *pilspets med kånge 1, Ryggspån 1,*

keramik: oorn. sk. 5, *spån med tillknackning 1.*

flintavfall 200 sk.

i² spån 24, spånskrapor 1, spånborr 1, knutor 5, ~~kärnor 3~~ *2 ryggspsån*

Foto. skiffer: förarbete 1, skärvor 2

keramik: oorn. sk. 25-tal därav en bottenbit fr. en flat botten

flintavfall 219 sk.

j² spån 14 (1 skörbränd), spånskrapor 1, spånpilspetsar 2, knutor 2,

Foto skärva m. slipyta 1, skärva av sten m. tillknackn. 1 *kniv 1,*
skärva med tillknackning 1,

keramik: oorn. sk 15-tal

pilskaftsglättare av pimpsten 2, pimpstensbollar 2

k² spån 12, kärna 1, skärva m. tillknackn. 1

Foto skiffer: ämne till spets 1, skärva 1

keramik: oorn. sk. 5

- l². 1 knuta, 1 ~~spån~~kärna, 9 spån, 1 skärva.
flintavfall 50 st.
- e³ spån ~~17-st~~, knutor 1, kärnor ~~1~~, knackstenar 1
skiffer: skärvor 2
keramik: oorn. sk ~~18-st~~
pimpstensbollar 1
flintavfall 146 fr. hela rutan
- e³ i spån 13, spånskrapor 1, kniv 1, spånpilsp. 2, 3-sid. pilsp. (?)
fragment 1, knutor 2, ryggsån 2, spån med tillknackning 1,
keramik: oorn. 30-tal sk.
Foto. pimpstensbollar 1
bearb. ben: mejslar 2, spetsar av små mejsellikn. redskap 2,
spetsen av en pryl 1, delar av fiskkrokar (skaften) 2, hänge
av genomborrad tand (häst) 1, del av rärpärkla 1, bearb. benski-
vor 3 vor 3
- f³ spån 12, spånpilsp. 1, skivskrapa 1, skärva med slipyta (flinta) 1
skiffer: skärva 1
Foto. keramik: orn. sk 1 m. punkttryck (kantbit) *krukskärva Fot.*
skal av hasselnöt
flintavfall 117 sk.
- f³ i spån 10-tal, spån^{m. k.}~~orn~~ 1, knutor 3
skiffer: pilsp. 2 (fragment), tillsågad skärva m. inslip. skåror,
Keramik: orn. sk. 2 med parallella lodräta streck under mynningen.
Foto. oorn. Sk. ~~18-st~~, därav botten till ett grovt spetsbott-
nat kärl.
bearb. ben. fiskkrokar, skaftdelen 2, pryl 1, bearb. sk. 1
flintavfall 91 sk.
- e³ spån 22, spånpilsp. 2 (2endast tånge), knutor 1, ^{kärna 1,}knackst. 3 (1
granit), grovt tillhugget flintämne 1, skärva m. tillknackn. 1
Foto. skiffer: pilsp. (spetsen) 1, skärvor 2
keramik: oorn. sk. 10-tal.
flintavfall 261 sk.
- h³ spån 28, spån m. tillkn. 1, kniv 1, spånskrapa m. insvängd egg 1,
pilspets närmast 3-sidig 1
Foto. skiffer: skärva 1, *krukskärva Fot.*
flintavfall 160 sk.

i³ spån 15, ryggsån 2, spånpilsp. 2, knutor 1
 skiffer: förarbete till spets 1, skärva 1
 keramik: orn. sk. 20 med punktstryck (1 kantbit) 1 med gropornament
 oorn. sk. 22-tal sk.
 flintavfall 117 sk.

j³ spån 10, spånpilsp. 1 (spetsen), skärva med tillkn. 1
 keramik: oorn. sk. 20-tal.
 flintavfall 82 sk.

e⁴ spån 15-sk, pilsp. ⁽¹⁾ 1, ^{spånbon 1.} 1-kantiga 1, knutor 1 ryggsån 1, spån m. t. s.
 skiffer: skärva 1

Foto keramik: ornerade sk 3 (1kantbit)
 pimpstensbollar 1 flintavfall fr. hela rutan 138 sk.

e⁴i spån 6, spån m. tillkn. 1, kniv 1, pilsp. 3-sid. 3
 keramik: oorn. sk. 16-tal (2kantbitar)

Foto bearb. ben: fragment av älghornshacka : i kanten av ruta e³,
 15 cm fr. Ö profilen, 25 cm under markytan
 fiskkrokar 1 (skaftdelen), rörpärlor med inskurna skåror 5:
 pärlorna lågo ej tillsammans utan spridda inom rutan.
 oberarbetade ben: bland dessa märktes en samling brända (?)
 ben, inom ett område på c:a 25 cm², 30 cm fr. f⁴ och
 40 cm fr. e³. Benen lågo sönderbrutna i skallagret.
 Bredvid låg en mindre skörbränd sten. Någon hård fanns
 däremot ej. Ej heller aska ~~col.~~ kol.

e⁵ spån 9, kärna 1, fragment av yxa ? av sten
 keramik: orn. sk. 1 (cm-stor) m. ett streck, oorn. sk. omkr. 25
 enl. påskrift i aken från e⁵ i

e⁵i spån 8, pilsp. 3-kantig 1, nackändan av tj.-nackig flintyxa 1
 pimpstensbollar 1

Foto bearb. ben: del av fiskkrok (skaft) 1, bearb. skärvor 2,
 obearb. ben
 flintavfall fr. hela rutan 210 sk.

e⁶ spån 8, ryggsån 1, knäcksten, granit 1, spån med tillknackning 1
 flintavfall 130 sk. från hela rutan
 sten kroligen använd vid lerkärlstillverkning

e⁶i knutor 3, skärva 1,

Foto bearb. ben: mejsel 1
 obearb. ben

e⁷ spån

e⁷ spån 11, spånsp. 2, 1 ryggsån.
Foto pimpstensbollar 1

e⁷ⁱ spån 3, spånpilsp. 1, knutor 1
skärva
skiffer: pilsp. 1
keramik: oorn. sk. omkr. 15

Foto bearb. ben; pryldespetsen 1, bearb. stycken 2
flintavfall 64 sk. fr. hela rutan

e⁸ spån 30, spån m. bearb. 1, spånkrapor 2, spånpilsp. 2 (tången)
Foto knutor 1, ryggsån 2.

e⁸ⁱ spån 4, kärna 1, skärvar 2, 2 spånkrapor,
Foto keramik: orn.sk. 4: 3 m. grova korta streck under mynningen, 1 m.
punktintryck, oorn. sk. c:a 200 (se redogörelsen sid.2).
bearb. ben: fiskkrok med fästeskåra, avbruten

ä¹ spån 10, skiffer: skärva 1, pimpstensbollar 2, spilsp. av flinta
Foto bearb. ben: 1 skärva: låg i sanden på botten av kulturlagret
från känge.

ä² spån 6, ryggsån 2, spånpilsp. 1, knuta 1
flintavfall 167 sk.

ö¹ spån 14, spånpilsp. 2, knutor 3, kärnor 1, pimpstensbollar 1
keramik: oorn. sk 5
bearb. ben: liten benskiva: låg i botten av kulturlagret i sand.
flintavfall 190 sk.

ö² spån 19, spånpilsp. 2, skivkrapor 1, knutor 2, skärva m. till-
Foto slagning 1, stycke av kvartsit 1, pimpstensbollar 1
flintavfall 275 sk.

A,1,k. spån 14, flintavfall 147 sk.

Dessutom från boplatsen i allmänhet, hopsamlade från gamla
rasmassor etc:

spån 30-tal, knackstenar 4 (1 granit), kärnor 8, knutor 10.

3 kärnskrapor, 1 skivskrapa, 2 spånkrapor,
1 skärva av slipat redskap, 2 skärvar med till-
knackning, 3 skärvar.